

Slovníček pojmů

- absolutní výhoda** *absolut advantage* – výroba určitého statku nebo poskytování určité služby s nižšími náklady (s nižší spotřebou ekonomických zdrojů), než mají ostatní ekonomické subjekty
- akcie** *stock* – cenný papír vlastnického typu, vyjadřuje vlastnický podíl na kapitálu společnosti
- analýza nákladů a přínosů** *cost-benefit analysis* – studie, která srovnává náklady a přínosy poskytnutí veřejného statku pro společnost
- automatické stabilizátory** *automatic stabilizers* – změny ve fiskální politice, které stimulují agregátní poptávku, když se ekonomika dostává do recese, aniž by politici museli záměrně podniknout nějaké kroky
- bankovníctví s částečnými rezervami** *fractional-reserve banking* – bankovní systém, v němž banky drží pouze část svých vkladů jako rezervy
- celkové náklady** *total cost* – částka, kterou firma zaplatí za nákupy vstupů do výroby
- celkový příjem (firmy)** *total revenue (for a firm)* – částka, kterou firma dostane za prodej svého výstupu
- celkový příjem (na trhu)** *total revenue (in a market)* – částka, kterou zaplatí kupující a obdrží prodávající statku, vypočítá se tak, že se vynásobí cena statku prodaným množstvím
- cenová diskriminace** *price discrimination* – obchodní praxe prodeje identického zboží různým zákazníkům za různé ceny
- cenová elasticita nabídky** *price elasticity of supply* – měřítko toho, do jaké míry reaguje nabízené množství statku na změnu ceny statku; vypočítá se jako procentuální změna nabízeného množství dělená procentuální změnou ceny
- cenová elasticita poptávky** *price elasticity of demand* – měřítko toho, do jaké míry reaguje poptávané množství statku na změnu ceny statku; vypočítá se vydělením procentuální změny poptávaného množství procentuální změnou ceny
- cenový strop** *price ceiling* – nejvyšší povolená cena, za kterou se může zboží prodávat
- centrální banka** *central bank* – vládou zřízená instituce provádějící finanční operace vlády, má výsadní právo emise bankovek, reguluje nabídku peněz, stanovuje podmínky poskytování úvěru a dozírá na činnost komerčních bank
- ceteris paribus** *ceteris paribus* – latinská fráze, překládaná jako „za jinak stejných podmínek“, která se užívá jako připomínka toho, že všechny ostatní proměnné, kromě těch, kterými se zabýváme, jsou považovány za konstantní
- clo tariff** – poplatek vybíraný státem při přechodu zboží, jež je vyrobeno v zahraničí a prodáno doma, přes státní hranici
- Coaseův teorém** *Coase theorem* – poučka tvrdící, že mohou-li lidé vyjednávat o alokaci zdrojů bez vynaložení nákladů, mohou sami vyřešit problém externalit
- cyklická nezaměstnanost** *cyclical unemployment* – odchylka nezaměstnanosti od přirozené míry
- černý pasažér** *free rider* – člověk, který získá požitky z nějakého statku, ale vyhne se jeho placení
- čisté zahraniční investice** *net foreign investment* – nákupy zahraničních aktiv domácími rezidenty minus nákup domácích aktiv zahraničními rezidenty
- čistý vývoz** *net exports* – rozdíl mezi celkovými vývozy a celkovými dovozy, také nazývaný saldo obchodní bilance
- daňový dopad** *tax incidence* – zatížení daňovým břemenem
- deficit obchodní bilance** *trade deficit* – převis dovozu nad vývozem
- deflátor HDP** *GDP deflator* – měřítko hladiny cen vypočítané jako podíl nominálního a reálného důchodu násobenostem
- deprese** *depression* – hluboká recese – sestupná fáze hospodářského cyklu provázená hlubokým poklesem HDP, investic a růstem nezaměstnanosti aj.
- diskontní sazba** *discount rate* – úroková sazba, za niž půjčuje centrální banka komerčním bankám
- diskriminace** *discrimination* – nabídka různých příležitostí pro podobné jednotlivce, kteří se liší pouze rasou, etnickou příslušností, pohlavím, věkem nebo jinými osobními vlastnostmi
- dokonalé komplementy** *perfect complements* – dva statky s indifferenčními křivkami, které svírají pravý úhel
- dokonalé substituty** *perfect substitutes* – dva statky s indifferenčními křivkami v podobě přímek
- dominantní strategie** *dominant strategy* – strategie, která je pro hráče nejvýhodnější bez ohledu na to, jaké strategie vyberou ostatní hráči
- dovoz** *imports* – zboží a služby, které jsou vyráběny v zahraničí a prodávány doma
- dovozní kvóta** *import quota* – limit pro množství statku, které lze vyrobit v zahraničí a prodat doma
- důchodová elasticita poptávky** *income elasticity of demand* – měří, o kolik se poptávané množství statku změní v reakci na změnu příjmu (důchodu) spotřebitele, vypočítává se jako procentuální změna poptávaného množství dělená procentuální změnou příjmu
- důchodový efekt** *income effect* – změna spotřeby vyplývající z toho, že změna ceny posouvá spotřebitele k vyšší či nižší indifferenční křivce
- efekt dohánění** *catch-up effect* – dosahování relativně snadného růstu chudými zeměmi – s malým kapitálovým vybavením znamená každý investiční projekt velký příspěvek k HDP

- efektivnost** *efficiency* – schopnost společnosti maximálně těžit ze svých vzácných zdrojů
- efektivnostní mzda** *efficiency wages* – vyšší než rovnovážná mzda, kterou platí firmy proto, aby zvýšily produktivitu svých zaměstnanců
- ekonomicky aktivní obyvatelstvo** *labor force* – celkový počet pracovníků; zahrnuje jak zaměstnané, tak nezaměstnané
- ekonomický koloběh** *circular-flow diagram* – vizuální model ekonomiky, který ukazuje, jak proudí peníze a statky prostřednictvím trhů mezi domácnostmi a firmami
- ekonomie blahobytu** *welfare economics* – obor zabývající se tím, jaký vliv má alokace zdrojů na ekonomický blahobyt
- elasticita** *elasticity* – měřítko citlivosti poptávaného množství nebo nabízeného množství v reakci na změnu jednoho z faktorů, které určují toto množství
- externalita** *externality* – účinek jednání jedné osoby na blahobyt druhé nezúčastněné osoby
- faktory výroby** *factors of production* – vstupy používané k výrobě statků
- Federální rezervní systém (Fed)** *Federal Reserve (Fed)* – centrální banka Spojených států
- finanční systém** *financial system* – instituce, které v ekonomice umožňují přeměnit úspory jedné osoby v investice jiných osob
- finanční trhy** *financial markets* – finanční instituce, které umožňují střadatelům přímo poskytnout fondy vypůjčovatelům
- finanční zprostředkovatelé** *financial intermediaries* – finanční instituce, pomocí nichž může střadatel nepřímou poskytnout prostředky vypůjčovatelům
- Fisherův efekt** *Fisher effect* – přízpusobením nominální úrokové míry míře inflace v poměru jedna k jedné
- fixní náklady** *fixed costs* – náklady, které se nemění s množstvím vyráběné produkce
- fyzický kapitál** *physical capital* – zařízení a budovy potřebné při výrobě statků
- Giffenův statek** *Giffen good* – statek, u něhož zvýšená cena vyvolá zvýšenou poptávku
- hodnota mezního produktu** *value of the marginal product* – mezní produkt vstupu vynásobený cenou vyrobeného výstupu
- horizontální spravedlnost** *horizontal equity* – myšlenka, že lidé s podobnou schopností platit by měli platit daně ve stejné výši
- hranice chudoby** *poverty line* – úroveň příjmu v absolutním vyjádření stanovená federální vládou podle počtu členů domácnosti, pod níž je domácnost považována za žijící v chudobě
- hranice produkčních možností** *production possibilities frontier* – graf, který ukazuje různé kombinace výstupu, který může ekonomika vyrobit při daném množství výrobních faktorů a výrobní technologie
- hrubý domácí produkt (HDP)** *gross domestic product (GDP)* – tržní hodnota všech finálních statků vyrobených v ekonomice za dané časové období
- hrubý národní produkt (HNP)** *gross national product (GNP)* – tržní hodnota všech finálních statků vyrobených občany země za dané časové období
- hypotéza přirozené míry** *natural-rate hypothesis* – tvrzení, že se nezaměstnanost nakonec vrátí na svou normální neboli přirozenou míru bez ohledu na míru inflace
- index cen výrobců** *producer price index* – měřítko nákladů na koš zboží a služeb nakupovaných firmami
- index spotřebitelských cen (CPI)** *consumer price index* – měřítko celkových nákladů na pořízení zboží a služeb průměrným spotřebitelem
- indexace** *indexation* – automatická úprava veličiny vyjádřené v dolarech očištěných od inflace podle zákona nebo smlouvy
- indiferenční křivka** *indifference curve* – křivka, která znázorňuje spotřební koše, které poskytují spotřebiteli stejnou úroveň uspokojení
- inflace** *inflation* – vzrůst celkové hladiny cen v ekonomice
- inflační daň** *inflation tax* – příjmy vlády opatřené vytvářením peněz
- internalizace externalit** *internalizing an externality* – změna motivací, aby lidé brali v úvahu externí vlivy svých činností
- investice** *investment* – výdaje na kapitálové vybavení, stroje a zařízení, zásoby a budovy a na koupi nových bytů a domů
- kapitál** *capital* – zařízení a budovy používané k výrobě statků
- kartel** *cartel* – skupina firem jednajících ve shodě
- klasická dichotomie** *classical dichotomy* – teoretické oddělení nominálních a reálných veličin
- klesající mezní produkt** *diminishing marginal product* – vlastnost, díky níž mezní produkt vstupu klesá s růstem množství tohoto vstupu
- klesající výnosy** *diminishing returns* – příspěvek dodatečné jednotky vstupu k tvorbě výstupu klesá s tím, jak se zvyšuje množství používaného vstupu při výrobě
- klesající výnosy z rozsahu** *diseconomies of scale* – vlastnost, kdy průměrné celkové náklady dlouhého období rostou s růstem vyráběného množství
- koeficient obětování** *sacrifice ratio* – počet procentních bodů ročního produktu, které jsou ztraceny během snižování inflace o 1 procentní bod
- kolektivní vyjednávání** *collective bargaining* – proces, ve kterém odboráři a firmy dojednávají podmínky zaměstnanosti
- koluze** *collusion* – dohoda mezi firmami na trhu o množství, které se bude vyrábět, a o cenách, za které se výrobky budou prodávat
- komoditní peníze** *commodity money* – peníze mající formu komodity s vnitřní hodnotou

- komparativní výhoda** *comparative advantage* – porovnání výrobců statku z hlediska nákladů příležitosti
- kompensující rozdíl** *compensating differential* – rozdíl ve výši mezd plynoucí z vyrovnávání nepeněžních charakteristik různých profesí
- komplementy** *complements* – dva statky, pro které platí, že zvýšení ceny jednoho statku má za následek snížení poptávky i po druhém statku
- konkurenční trh** *competitive market* – trh s mnoha kupujícími a prodávajícími, kteří obchodují se stejnými statky tak, že každý kupující a každý prodávající je příjemce ceny
- konstantní výnosy z rozsahu** *constant returns to scale* – vlastnost, kdy průměrné celkové náklady dlouhého období se nemění při změně vyráběného množství
- křivka agregátní nabídky** *aggregate-demand curve* – křivka znázorňující množství zboží a služeb, které se firmy rozhodnou vyrábět a prodávat při různé úrovni cenové hladiny
- křivka agregátní poptávky** *aggregate-supply curve* – křivka znázorňující množství zboží a služeb, které chtějí domácnosti, firmy a vláda koupit při různých úrovních cenové hladiny
- kvantitativní rovnice** *quantity equation* – rovnice $M \times V = P \times Y$, jež dává do vztahu množství peněz, rychlost oběhu peněz a peněžní hodnotu výstupu zboží a služeb dané ekonomiky
- kvantitativní teorie peněz** *quantity theory of money* – teorie, jež tvrdí, že množství peněz dostupných v ekonomice určuje cenovou hladinu a míra růstu množství dostupných peněz určuje míru inflace
- liberalismus** *liberalism* – politická filozofie, podle níž by vláda měla uplatňovat politiky, které by za spravedlivé považoval nestranný pozorovatel za „závojem nevědomosti“
- libertariánství** *libertarianism* – politická filozofie, podle níž má vláda trestat zločiny a vynucovat plnění dobrovolně uzavřených smluv, ale nikoliv přerozdělovat důchod
- lidský kapitál** *human capital* – akumulace investic do pracovní síly, např. vzdělání a školení při zaměstnání
- likvidita** *liquidity* – snadnost, s jakou lze aktivum přeměnit na prostředek směny běžný v dané ekonomice
- makroekonomie** *macroeconomics* – věda, která studuje ekonomiku jako celek, např. inflaci, nezaměstnanost a ekonomický růst
- maximinové kritérium** *maximin criterion* – požadavek, aby vláda usilovala o maximalizaci blahobytu těch, kteří jsou na tom v rámci společnosti nejhůře
- mezní daňová sazba** *marginal tax rate* – přírůstek placené daně z dodatečně vydělaného dolaru příjmu
- mezní míra substituce** *marginal rate of substitution* – míra, v jaké je spotřebitel ochoten substituovat jeden statek za druhý
- mezní náklady** *marginal cost* – zvětšení celkových nákladů vyvolané výrobou dodatečné jednotky
- mezní produkt** *marginal product* – zvýšení výstupu, který vzniká z dodatečné jednotky vstupu
- mezní produkt práce** *marginal product of labor* – přírůstek množství výstupu plynoucí z dodatečné jednotky práce
- mezní příjem** *marginal revenue* – změna celkového příjmu plynoucí z prodeje dodatečné jednotky
- mezní změny** *marginal changes* – malé inkrementální přizpůsobování plánů činnosti
- mikroekonomie** *microeconomics* – věda, která studuje rozhodování firem a domácností a jejich vzájemné interakce na trzích
- minimální cena** *price floor* – nejnižší povolená cena, za kterou se může zboží prodávat
- míra ekonomické aktivity obyvatelstva** *labor-force participation rate* – měří podíl populace, která je ekonomicky aktivní, v procentech
- míra chudoby** *poverty rate* – podíl obyvatelstva, u něhož příjem domácnosti nedosahuje v absolutním vyjádření minimální úrovně, nazývané hranice chudoby
- míra inflace** *inflation rate* – procentuální změna cenového indexu od minulého období
- míra nezaměstnanosti** *unemployment rate* – podíl nezaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu v procentech
- model agregátní poptávky a agregátní nabídky** *model of aggregate demand and aggregate supply* – model, který většina ekonomů používá při vysvětlení krátkodobých výkyvů ekonomické aktivity okolo dlouhodobého trendu
- monetární politika** *monetary policy* – nastavení peněžní nabídky decizním orgánem centrální banky
- monopol** *monopoly* – firma, která je jediným prodávajícím daného statku bez blízkých substitutů
- monopolistická konkurence** *monopolistic competition* – struktura trhu, ve které mnoho firem nabízí statky podobné, ale ne zcela identické
- multiplikační účinek** *multiplier effect* – dodatečný posun agregátní poptávky, ke kterému dochází, když fiskální politika zvýší důchod a tím zvýší spotřební výdaje
- nabídková tabulka** *supply schedule* – tabulka, která ukazuje vztah mezi cenou statku a nabízeným množstvím
- nabídková křivka** *supply curve* – graf zobrazující vztah mezi cenou statku a nabízeným množstvím
- náklady jídelničku** *menu costs* – náklady spojené se změnami cen
- náklady opotřebení bot** *shoeleather costs* – zdroje vyplývající proto, že inflace lidi nutí snížit držbu peněz
- náklady příležitosti** *opportunity cost* – čeho se vzdáte pro získání dané věci
- národní úspory (úspory)** *national saving (saving)* – celkový důchod v ekonomice, který zůstane po odečtení plateb za spotřebu a vládní výdaje

- Nashova rovnováha** *Nash equilibrium* – situace, kdy ekonomické subjekty volí pro sebe nejlepší strategii v závislosti na strategiích, které si zvolili konkurenti
- neutralita peněz** *monetary neutrality* – tvrzení, že změny peněžní nabídky neovlivňují reálné veličiny
- nominální HDP** *nominal GDP* – současná produkce zboží a služeb v běžných cenách
- nominální měnový kurs** *nominal exchange rate* – kurs, při kterém jednotlivec může směňovat měnu jednoho státu za měnu jiného státu
- nominální úroková míra** *nominal interest rate* – úrok, který není očištěn od inflace
- nominální veličiny** *nominal variables* – veličiny měřené peněžními jednotkami
- normální statek** *normal good* – statek, pro který platí, že za jinak stejných podmínek spotřebitel zvyšuje s růstem svého příjmu poptávku po tomto statku
- normativní výrok** *normative statements* – pokouší se stanovit, jaký by svět měl být
- oběživo** *currency* – bankovky a mince v rukou veřejnosti
- obchodní bilance** *trade balance* – hodnota vývozu minus hodnota dovozu, také nazývaná čistý vývoz
- obchodní politika** *trade policy* – vládní politika, která bezprostředně ovlivňuje množství zboží a služeb, které daná ekonomika dováží nebo vyváží
- obligace** *bond* – potvrzení o dluhovém závazku, dluhopis
- odbory** *union* – sdružení pracovníků, kteří se zaměstnavateli vyjednávají pracovní podmínky a mzdu
- odrazení pracovníci** *discouraged workers* – pracovníci, kteří již vzdali hledání práce
- ochota platit** *willingness to pay* – maximální částka, kterou je kupující ochoten za daný statek zaplatit
- oligopol** *oligopoly* – struktura trhu, ve které jen málo prodejců nabízí podobné či zcela identické statky
- operace na volném trhu** *open-market operations* – nákup nebo prodej vládních obligací centrální bankou
- otevřená ekonomika** *open economy* – ekonomika, která se volně stýká s ostatními světovými ekonomikami
- parita kupní síly** *purchasing-power parity* – teorie měnových kursů, podle níž by za jednotku jakékoliv zvolené měny mělo být možné koupit totéž množství zboží ve všech zemích
- paušální daň** *lump-sum tax* – daň, jejíž výše je pro všechny lidi stejná
- peněžní multiplikátor** *money multiplier* – množství peněz, které vytváří bankovní systém z každého dolaru rezerv
- peněžní nabídka** *money supply* – množství peněz, jež jsou k dispozici v ekonomice
- peníze** *money* – soubor aktiv v ekonomice, jež lidé pravidelně používají k nákupu zboží a služeb od ostatních lidí
- peníze s nuceným oběhem** *fiat money* – peníze bez vnitřní hodnoty, avšak prohlášené za peníze vládním nařízením
- Phillipsova křivka** *Phillips curve* – křivka, která znázorňuje krátkodobou zaměnitelnost inflace a nezaměstnanosti
- Pigouova daň** *Pigovian tax* – daň přijatá k odstranění efektů negativních externalit
- podřadný statek** *inferior good* – statek, pro který platí, že za jinak stejných podmínek spotřebitel snižuje s růstem svého příjmu poptávku po tomto statku
- pojištění v nezaměstnanosti** *unemployment insurance* – státní program, který pracovníkům částečně zachovává příjmy poté, co ztratí zaměstnání
- poptávané množství** *quantity demanded* – množství statku, které jsou kupující ochotni a schopni koupit
- poptávková tabulka** *demand schedule* – tabulka znázorňující vztah mezi cenou statku a poptávaným množstvím
- poptávková křivka** *demand curve* – grafické znázornění vztahu mezi cenou statku a poptávaným množstvím
- povinné rezervy** *reserve requirements* – nařízení o minimální výši rezerv, jež banky musí držet proti svým vkladům
- pozitivní výrok** *positive statement* – pokouší se popsat svět takový, jaký je
- princip schopnosti platit** *ability-to-pay principle* – myšlenka, že daně by měly být uvalovány na člověka podle toho, jaké břemeno je schopen nést
- princip užítku** *benefits principle* – myšlenka, že lidé by měli platit daně podle toho, jaký užitek získávají z vládních služeb
- produkční funkce** *production function* – vztah mezi množstvím vstupů použitých při výrobě statku a množstvím vyrobeného statku
- produktivita** *productivity* – množství statků vyrobených pracovníkem za hodinu práce
- progresivní daň** *progressive tax* – daň, kdy daňový poplatník s vysokým příjmem platí větší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem
- proporcionální daň** *proportional tax* – daň, kdy daňový poplatník s vysokým i nízkým příjmem platí stejný podíl svého příjmu
- prostředek směny** *medium of exchange* – věc, kterou kupující dávají prodávajícím, když od nich chtějí nakoupit zboží nebo služby
- průměrná daňová sazba** *average tax rate* – podíl celkových zaplacených daní a celkového příjmu
- průměrné celkové náklady** *average total cost* – celkové náklady dělené množstvím produkce
- průměrné fixní náklady** *average fixed cost* – fixní náklady dělené množstvím produkce
- průměrné variabilní náklady** *average variable cost* – variabilní náklady dělené množstvím produkce
- průměrný příjem** *average revenue* – celkový příjem dělený množstvím produkce

- přebytek obchodní bilance** *trade surplus* – převis vývozu nad dovozem
- přebytek státního rozpočtu** *budget surplus* – převis daňových příjmů nad vládními výdaji
- přebytek spotřebitele** *consumer surplus* – rozdíl mezi ochotou kupujícího platit a částkou, kterou kupující ve skutečnosti zaplatí
- přebytek výrobce** *producer surplus* – rozdíl mezi částkou, kterou prodávající dostane za statek zaplacenou, a jeho náklady
- převis nabídky** *excess supply* – situace, ve které je nabízené množství větší než množství poptávané
- převis poptávky** *excess demand* – situace, ve které je poptávané množství vyšší než množství nabízené
- přírodní zdroje** *natural resources* – zdroje, které k výrobě statků poskytuje příroda sama, jako půda, řeky a surovinové bohatství
- přirozená míra nezaměstnanosti** *natural rate of unemployment* – normální míra nezaměstnanosti, kolem které kolísá míra nezaměstnanosti
- přirozený monopol** *natural monopoly* – monopol, který vzniká, protože pouze jediná firma pokryje nabídku zboží nebo služeb na trhu s nižšími náklady, než by měly dvě nebo více firem
- racionální očekávání** *rational expectations* – teorie, podle níž lidé využívají při prognózování budoucnosti optimálně všechny informace, které mají k dispozici, včetně informací o politice vlády
- reálná úroková míra** *real interest rate* – úrok očištěný od inflace
- reálné veličiny** *real variables* – veličiny měřené fyzickými jednotkami
- reálný HDP** *real GDP* – produkce zboží a služeb ohodnocená stálými cenami
- reálný měnový kurs** *real exchange rate* – kurs, při kterém jednotlivec může směňovat zboží a služby v jedné zemi za zboží a služby v jiné zemi
- recese** *recession* – období poklesu reálných příjmů a rostoucí nezaměstnanosti
- regresivní daň** *regressive tax* – daň, kdy daňový poplatník s vysokým příjmem platí menší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem
- rezervní poměr** *reserve ratio* – podíl z celkového množství vkladů, jež banky drží jako rezervy
- rezervy** *reserves* – vklady, které banky přijmou, ale dále je nezapůjčí
- rivalita** *rivalness* – vlastnost statku, při níž užívání tohoto statku jedním člověkem snižuje jeho užívání jinými lidmi
- rostoucí výnosy z rozsahu** *economies of scale* – vlastnost, kdy průměrné celkové náklady dlouhého období klesají s růstem vyráběného množství
- rovnost** *equity* – spravedlivé rozdělování ekonomického blahobytu mezi jednotlivé členy společnosti
- rovnováha** *equilibrium* – situace, ve které jsou nabídka a poptávka uvedeny do rovnováhy
- rovnovážná cena** *equilibrium price* – cena, která vyrovnává nabídku a poptávku
- rovnovážné množství** *equilibrium quantity* – nabízené množství a poptávané množství v situaci, kdy je cena taková, že vyrovnává nabídku a poptávku
- rozpočtové omezení** *budget constraint* – omezení spotřebních souborů (košů), které si může spotřebitel koupit
- rozpočtový deficit** *budget deficit* – přebytek vládních výdajů nad vládními příjmy
- rozpočtový přebytek** *budget surplus* – přebytek vládních příjmů nad vládními výdaji
- rychlost oběhu peněz** *velocity of money* – rychlost, s jakou peníze mění majitele
- selhání trhu** *market failure* – situace, při níž trh ponechaný sám sobě nedokáže alokovat zdroje efektivně
- sociální zabezpečení** *welfare* – vládní programy, které zvyšují příjmy potřebných
- soukromé statky** *private goods* – statky, které jsou jak vylučitelné, tak i rivalitní
- soukromé úspory** *private saving* – část příjmu domácností po odečtení daní a výdajů na spotřebu
- společné zdroje** *common resources* – statky, které jsou rivalitní, ale nejsou vylučitelné
- spotřeba** *consumption* – výdaje domácností na zboží a služby s výjimkou koupě nových bytů
- srovnatelná hodnota** *comparable worth* – doktrína, podle níž by povolání považovaná za srovnatelná měla být placena stejně
- stagflace** *stagflation* – období poklesu produktu a růstu cen
- substituční efekt** *substitution effect* – změna spotřeby vyplývající z toho, že změna ceny nutí spotřebitele pohybovat se podél indifferenční křivky směrem k bodu odpovídajícímu nové mezní míře substituce
- substituty** *substitutes* – dva statky, pro které platí, že zvýšení ceny jednoho statku má za následek zvýšení poptávky po druhém statku
- světová cena** *world price* – cena určitého statku, který převládá na světovém trhu tohoto statku
- technologické znalosti** *technological knowledge* – znalosti, které má společnost o nejlepších způsobech výroby statků
- teorie her** *game theory* – studium lidského chování ve strategických situacích
- teorie preference likvidity** *theory of liquidity preference* – Keynesova teorie, která říká, že úroková míra se přizpůsobuje a uvádí do rovnováhy nabídku peněz a poptávku po penězích
- tragédie obecní pastviny** *Tragedy of the Commons* – podobenství ilustrující, proč jsou společné zdroje využívány více, než by bylo žádoucí z pohledu společnosti jako celku

- transakční náklady** *transaction costs* – náklady, které vznikají během vyjednávání a uskutečňování dohody mezi dotčenými stranami
- transfery v naturálních** *in-kind transfers* – transfery poskytované chudým ve formě statků a služeb namísto v hotovosti
- trh** *market* – skupina kupujících a prodávajících určitého zboží nebo služby
- trh zapůjčitelných fondů** *market for loanable funds* – trh, na kterém se setkávají ti, kteří nabízejí své uspořené fondy těm, kteří je poptávají pro investice
- tržní ekonomika** *market economy* – ekonomika, která alokuje zdroje prostřednictvím decentralizovaného rozhodování mnoha firem a domácností díky jejich interakcím na trzích zboží a služeb
- tržní síla** *market power* – schopnosti jednoho ekonomického aktéra (nebo malé skupiny aktérů) podstatně ovlivnit tržní ceny
- účetní jednotka** *unit of account* – standard, který lidé používají k oznamování cen a zaznamenávání dluhů
- uchovatel hodnoty** *store of value* – aktivum, které lidé používají k přenesení kupní síly ze současnosti do budoucnosti
- utilitarismus** *utilitarianism* – politická filozofie, podle níž má vláda volit své politiky tak, aby maximalizovala celkový užitek každého člena společnosti
- užitek** *utility* – měřítko štěstí či uspokojení
- variabilní náklady** *variable costs* – náklady, které se mění s množstvím vyráběné produkce
- vertikální spravedlnost** *vertical equity* – myšlenka, že člověk s vyšší schopností platit by měl platit vyšší daně
- veřejné statky** *public goods* – statky, které nejsou ani vylučitelné ani rivalitní
- veřejné úspory** *public saving* – rozdíl mezi daňovými příjmy vlády a jejími výdaji
- vězňovo dilema** *prisoners' dilemma* – zvláštní „hra“ mezi dvěma vězni při výslechu, která ukazuje, proč je udržení spolupráce obtížné, i když by spolupráce byla oboustranně výhodná
- vkłady na požádání** *demand deposits* – zůstatky na bankovních účtech, k nimž má vkladatel přístup na požádání tak, že vypíše šek
- vládní výdaje** *government purchases* – výdaje místní správy, států Unie a federální vlády na nákup zboží s služeb
- vyhledávání práce** *job search* – proces, ve kterém pracovníci hledají práci, která odpovídá jejich schopnostem a požadavkům
- vylučitelnost** *excludability* – vlastnost statku, kvůli níž může být člověku zabráněno v jeho používání
- vyrovnaná obchodní bilance** *balanced trade* – situace s vyrovnaným dovozem a vývozem
- vytěšňovací efekt** *crowding-out effect* – omezování agregátní poptávky, ke kterému dochází tehdy, když expanzivní fiskální politika zvyšuje úrokovou míru a tím snižuje investiční výdaje
- vytěšňování** *crowding out* – pokles investic, který vyvolaly vládní výpůjčky
- vývoz** *exports* – statky vyrobené doma a prodávané v zahraničí
- vzájemný fond** *mutual fund* – instituce, která prodává své podílové listy veřejnosti a prostředky používá k vytvoření portfolia akcií a obligací
- zákon nabídky** *law of supply* – tvrzení, že nabízené množství, za jinak stejných podmínek, stoupá, stoupá-li cena daného statku
- zákon nabídky a poptávky** *law of supply and demand* – tvrzení, že cena statku se přizpůsobuje tak, aby uvedla nabídku daného statku a poptávku po něm do rovnováhy
- zákon poptávky** *law of demand* – tvrzení, že za jinak stejných podmínek při zvýšení ceny statku klesne poptávané množství
- záporná daň z příjmu** *negative income tax* – daňový systém, který shromažďuje příjmy od domácností s vyšším příjmem a poskytuje transfery domácnostem s nízkým příjmem
- zhodnocení (apreciace) kursu** *appreciation* – zvýšení hodnoty domácí měny vyjádřené množstvím zahraniční měny, kterou za ni lze koupit
- zisk** *profit* – celkové příjmy minus celkové náklady
- znehodnocení (depreciace) kursu** *depreciation* – snížení hodnoty domácí měny vyjádřené množstvím zahraniční měny, kterou za ni lze koupit
- ztráta mrtvé váhy** *deadweight loss* – snížení celkového přebytku způsobené zavedením daně
- životní cyklus** *life cycle* – obvyklý průběh změn výše příjmu v průběhu života